

בְּעֵנֶר

ידיעות קיבוץ הזרע - ז' באב התשע"ט - 08.08.2019

העסק של כולנו - הדר פרייס חנקין
אילת ראטס | עמוד 8

מדף הספרים - אגדת אסטריד
טליה כלב גולדמן | עמוד 4

מתחברים לשורשים
תערוכת צילומים ילדים-סבים | עמוד 10

השקת הספר "השבוי ואשת השבוי"
נורית ודליה הרפז, אהרן בנארי | עמוד 6

משולחן העורכת

חודש אב - "אש" בבבלית. חם, לח, דביק, ומי שיכול בורח מכאן, לחוף יוני, לסופ"ש ברומא ואפילו לדירת הנופש הירושלמית. האמיצים שנשארים - מתנחמים במזגן. מתוך החום המעיק הזה, וגם מתוך מי הבריכה הצוננים, עולה כמו פאטה-מורגנה זיכרון רחוק רחוק, בן 2000 שנה. כי ימי חופשת הקיץ האלה, עם הים, הבריכה והקרטיב, הם גם ימי בין המצרים. ירושלים, יוון ורומא הן לא רק אתרי נופש, אלא גם אבני דרך בסיפור הפתלתל הזה. את ה'אקספוזיציה' לסיפור, ימי התהוות העם במדבר, תוכלו לקרוא בטורי "פרשות השבועיים" מאת דובי זמר, ואת נקודת המפנה - האסון, החורבן והגלות - נציין, כמו בכל שנה, ביום התשיעי (או העשירי הפעם) לחודש אב.

הסיפור הזה הוא הסיפור שלנו. אנחנו חיים את אחת מנקודות השיא המודרניות שלו - השיבה הביתה. אנחנו גם חיים בתקופה אינדיווידואליסטית, יותר ויותר. מסרים לאומיים ודתיים מעוררים בנו לעתים קרובות ציניות וניכור. אבל המסר ששלוח אלינו דרך הזיכרון הקולקטיבי הזה, הוא מסר חזק. הוא תמרור אזהרה גדול, אל לנו להסיט את המבט. והמסר? להימנע משנאת חינם ולהרבות אהבת חינם? אולי מסר פוליטי בדבר קומץ של קיצוניים שגררו אותנו לתהום? או אולי מסר אחר, הנוגע לחיי הקהילה שלנו? קהילה גדולה של עם בארצו, או קהילה קטנה בקיבוץ 'מתחדש', או איזו קהילה שתצו. אם אנחנו חפצי חיים, ראוי שנזכור - כשקהילת אנשים מתפוררת, התוצאה היא אובדן, חורבן. כאשר לב הקהילה מפסיק לפעום, אם מפני שחרב עליה באחת מרכז חייה, או בגלל שקיעה איטית וניוון (מנת חלקן של חברות רבות), יהיה זה סימן לאותה קהילה לסוף המתקרב, לסוף הסיפור. בואו נשמור את תמרור האזהרה הזה קרוב אלינו, בטווח הראייה.

אבל יש גם נחמה, ולא רק במזגן. כי במרחק שישה ימים משם, המשך החודש מזמן לנו את ט"ו באב, הנושא מסרים של גאולה, צמיחה מתוך החורבן וגם מסר של אהבה. "מותר עכשיו להתלבב" כתב מאיר אריאל, והלב הפועם - האישי והקהילתי - מתרחב.

גיליון זה עומד בסימן ט"ו באב, "חג האהבה העברי" בגלגול הנוכחי שלו. במקרה או שלא, הגיליון הנוכחי עוסק, בין היתר, גם באירוע ההשקה לספר החדש של רמי ונורית הרפז "השבוי ואשת השבוי", שאולי לא נכתב כסיפור אהבה, אבל עולה ממנו סיפור אישי של חורבן, גאולה ואהבה גדולה.

קריאה מהנה,
שלכם,
אילת.

מערכת בשער

עורכת
אילת ראטס

עיצוב ועריכה גרפית
אנה אבריאל

טלפון
050-7450642

דוא"ל
bashaar.hazorea@gmail.com

השתתפו בגיליון זה
איריס רפאלי, טליה כלב גולדמן,
נורית הרפז, דליה הרפז,
אהרון בנארי, הדר פרייס חנקין,
המרחב הבוגר, צוות הארכיון,
שמעון שתיל, בועז בש מרץ,
אהוד דור, ניר רענן, רחלי שרון,
דני נהב ואילת ראטס.

הגהה
עמוס אורן

תמונת שער
הדר פרייס חנקין

הפצה
שי מוריס, רינה רשקוב

- 3 | עדכונים מהנעשה בקיבוץ
עדכוני תרבות / איריס רפאלי
- 4 | מדף הספרים
אגדת אסטריד / טליה כלב גולדמן
- 6 | המדור לשיתוף הציבור
השקת הספר "השבוי ואשת השבוי" / נורית ודליה הרפז, אהרן בנארי
- 8 | העסק של כולנו
הדר פרייס חנקין / אילת ראטס
- 10 | מתחברים לשורשים
ילדי המרחב הבוגר וסביהם
- 14 | היה היה
ט"ז באב / צוות הארכיון
- 15 | לקראת בחירות
שביב של תקווה / שמעון שתיל
- 15 | ענייני השעה
Brave New World / שמעון שתיל
- 16 | תרבות ופנאי
פינת התובנה / בועז בש מרץ
טיפת מיתולוגיה / אהוד דור
- 17 | שביליסטים
יומן מסע / ניר רענן
- 18 | לקראת שבת
פרשות השבועיים / דובי זמר
אחרי הכל שיר
סוף פסוק
- 19 | לוח מודעות
- 20 | שו"ת
רחלי שרון / דני נהב

לוח זיכרון | אוגוסט

3.8.15	אסתר גרנות
5.8.94	דניאל זוהר
7.8.84	חנוך אשור
8.8.06	נעמי רענן
10.8.09	ביאנקה רוס
14.8.90	שאול פישר
16.8.61	יוחנן דור וייסמן
16.8.11	חנה שפייר
17.8.80	אסתר זוהר
17.8.03	רפאל תבור
20.8.97	יעל כהן
21.8.89	צבי דור
21.8.97	עזרא חילוא
22.8.94	לבנה לוי
24.8.01	פרץ רונן
26.8.38	יצחק הברקורן נפל בנגב
27.8.90	פרידל שלייסנר
28.8.48	אבנר גוגנהיים נפל בירושלים
30.8.70	אמי ברנר נפל בעת מילוי תפקידו
30.8.16	אליעזר שורוב

המון תודות **לליאם האקט ולרותם יסינובר**, שעבדו משישי בבוקר על כל התאורה, שינוע וסידור המקום, עד השעות הקטנות של הלילה וחסלו הכל. זאת ההזדמנות לומר תודה מיוחדת ל**רותם יסינובר**, שתרגם כל כך הרבה **לצוות "חתונות והלוויות"** - צוות הגברה ותאורה. רותם מתחיל החודש שנת שירות - אני מאחלת לו המון הצלחה וכבר מתגעגעים, ומחכים לו לאחר שירותו הצבאי.

תודה ל**שבתאי פרידמן וטיבי** שטיפלו בענייני החשמל / תאורה / הגברה וכמובן **לניר מרקוביץ**.

רמי ונורית הרפז - "השבוי ואשת השבוי" - אירוע השקת הספר התקיים באולם, עם רבים מחברי הזרוע, משמר העמק, אנשי חיל האוויר ומקורבי המשפחה, בהנחיית אמיר הרפז ובהשתתפות עמיה ליבליך, שכתבה את הספר "חוץ מציפורים" על השבי של רמי וחבריו ועזרה גם בספר זה, חבריו של רמי לשבי, וכמובן בנות הרפז, שסיפרו עוד בהשראת הספר.

בסיפור של רמי ונורית שותף כל הקיבוץ, והוא מאבני הדרך בהיסטוריית הזרוע. האירוע היה מרגש, מעניין עם תובנות מרובות על אהבה, נתינה, חוכמה והתמודדות שכנראה לעולם לא נגמרת. גילוי נאות - נורית הייתה מורה שלי במוסד, מאז יש בינינו קשר מיוחד ביותר. תמיד ידעתי על תבונתה ועוצמתה, ועכשיו הערכתי ואהבתי אליה רק גדלות. תודה ל**טיבי** על ניצוחו במערכות ההגברה, תאורה והקרנת הסרטים.

תודה ענקית ל**ראומה** על צילום ותיעוד האירוע.

◉ 13.8.19 - **ערב עם מוקי צור - ט"ו באב בקיבוץ של פעם. מלווה בסרטים של הזרוע.**

◉ 14.8.19 - **"נשים עושות שלום" - על חוק חלופות מדיניות תחילה - החוק שיכול למנוע מלחמה.**

◉ 16.8.19 - **יום שישי בשעה 21:00 - ט"ו באב - "והפעם שיר אהבה" בדשא של המוזאון. {הזמנה בלוח המודעות בעמוד 19}**

הקשות:

- כל מי ששומר מקומות ישיבה ושם פתקאות על הכיסאות - בבקשה לאסוף אותן בסיום האירוע.
- בבקשה לא להכניס שתייה ומזון לאולם.
- לכל מי שיש ברשותו ציוד של התרבות - החגים מתקרבים... נא להחזירו.

בשישי שעבר אירחנו בהזרוע את ירמי קפלן ולהקתו, למופע ברחבת המוזאון, בסדרת מופעי הקיץ של המועצה.

נתי וירבה, מנהל מחלקת התרבות במועצה, סייע לנו בהשגת כל האישורים הדרושים ובמימון ההופעה, אך ההפקה כולה הייתה של **זוהר ניב**. זוהר דאג ואירגן ההפקה מראשיתה, דרך הזמנת ירמי קפלן אלינו, עיצוב וסידור המקום, הגברה ותאורה, בר שתיה... וכל זאת בהתנדבות!!! בזכות זוהר, שדאג לכל הפרטים הקטנים כגדולים, ועבד איתי מסביב לשעון בשבוע שלפני המופע, הצלחנו לקיים מופע כל כך מוצלח, שרבים מהמועצה פירגנו ושיבחו.

וכמילות השיר - "ולפעמים החגיגה נגמרת, כיבוי אורות, החצוצרה אומרת שלום לכינורות..." נגמר המופע וכולם הלכו, ונשארנו **זוהר** ואני, מול כל הדשא המקסים, שופע הכיסאות, שולחנות וכל השאר... למזלנו, באו לעזרתנו **שי דסה** (חבר של ניצן ניב), **אור נחומי** (הבן של ניצן ניב) ו**אור רפאלי** - המון תודה על הנכונות והעזרה הרבה. בבקשה, בפעמים הבאות, נשמח מאוד בסיומו של כל אירוע לקבל מעט עזרה בחיסול. רבים מהקיבוץ שותפים לערבי תרבות, אך לפעמים חברים שאינם חלק מצוותי החגים והאירועים לא שמים לב לכך, שאנו כקהילה חייבים לתת כתף גם בחיסול של ערבי התרבות.

תודה ל**מוריה וקתרין** ולכל צוות המרחב הבוגר, שב"יום הצבא" שלהם הגיעו לשעת "עבודות רס"ר" ופיזרו את כל הכיסאות בדשא של המוזאון. כל כך מחמם את הלב לראות את הצעירים שותפים בארגון אירועי תרבות. מי ייתן ונצליח ליצור עוד אינטראקציות כאלה בעתיד.

תודות ל**מייקל לי ואטה ריט**, שיצאו מ'אזור הנוחות' של המועדון והתנדבו בפירת הקפה בדשא, ול**שרון כהן** המקסימה שהייתה בבר, לטובת חברי הקיבוץ.

"אגדת אסטריד", חאת שהם סמיט / טליה כלב גולדמן

מעורך העיתון בו עבדה. הוא היה נשוי ומבוגר ממנה בשנים רבות. לאחר תקופה בה לא הצליחה להסתדר לבדה, נאלצה למסור את התינוק למשפחה אומנת בדנמרק, ונהגה לבקר אותו שם לעיתים רחוקות. הסוף טוב. היא התחתנה כעבור מספר שנים, ויחד עם בן זוגה אספו אליהם חזרה את בנה כשהיה בן חמש. אותן שנים מדממות, שוברות לב, היוו, קרוב לוודאי, את המצע עליו נולדו דמויות הילדים המופלאות והאמיצות, עליהם כתבה, שכה חיזקו את ליבם של ילדים, ובראשן כמובן בילבי. ידיעה זו גרמה לי לראות, פתאום, את גיבורי ילדותי באור אחר ומיהרתי לשלוף אותם מהמדף ולעיין בהם מחדש (פרויילגיה השמורה לעובדי הספרייה).

דווקא השפה הילדית הנקייה, בה מנגישה סמיט את סיפור חייה של לינדגרן לילדים, היא השוברת את ליבם של המבוגרים. סמיט ממזגת ביד אומן בין שפתה שלה לשפה ה'אסטרידית', אותה היא מגניבה לטקסט במהלך הספר, ומשלבת בדיוק ועדינות בין יצירותיה של הסופרת לבין הפרקים והשלבים בחייה, אותם חקרה באופן מעמיק. פרט חשוב נוסף, שהחמצתי בספריה כילדה, שסמיט מקדישה לו תשומת לב בספר, הוא מצפונה החברתי-פוליטי המפותח של לינדגרן, המצוי כמעט בכל טקסט שהוציאה תחת ידה (על רקע חייה השלווים יחסית בשוודיה, חלפו באירופה שתי מלחמות עולם).

בספר שזורים גם מכתבים ופניות משעשעות, שקיבלה הסופרת השוודית מרחבי העולם, השמות השונים והמשונים שקיבלה בילבי בשפות שונות, מידע על המאירת שקיבעה את בילבי בזיכרונות הדורות הראשונים של הקוראים, וכן אָזכור לסדרת הספרים המצולמים "ילדי העולם" (נוריקו-סאן הילדה מיפן, אלה קארי הילדה מלפלנד ואחרים) שיצרו לינדגרן והצלמת היהודייה אנה ריבקין בריק.

אסטריד לינדגרן נפטרה בשיבה טובה בשנת 2002, בגיל 96. ביום מותה התאספו אנשים רבים לחלוק לה כבוד אחרון תחת חלון דירתה בסטוקהולם.

שהם סמיט היא סופרת ילדים ומבוגרים, מבקרת ספרות ומתרגמת ספרי ילדים מאנגלית, ביניהן קלאסיקות כדוגמת אוליבר טוויסט. היא עובדת לצד בן זוגה המתרגם אמנון כץ.

למאייר **סשה נאומוב** חלק משמעותי ברשם שהספר משאיר על קוראיו. איוריו המסקרנים והיפים להפליא מציעים פרשנות, מציגים את הטקסט מנקודת מבט מעוררת מחשבה, חלקם פונים למציאות סוריאליסטית ואחרים מאירים בהומור את הכתוב.

באופן רשמי מדובר בספר לילדים. אפשר להתפלסף ולשאול, אם באמת נכונה ההפרדה בין ספרות לילדים לספרות למבוגרים, שכן סופר ילדים טוב נוגע גם בליבם של המבוגרים. מאידך, כדי לכבוש את לב הילדים, סופר טוב צריך

לזכור שמדובר באנשים קטנים ויש לפנות אליהם בהתאם ובכבוד הראוי להם. שהם סמיט מביאה בספר זה, ברגישות והדרת כבוד, את סיפורה של מלכת סופרי הילדים - אסטריד לינדגרן.

הספר **אגדת אסטריד** ירגש את כל מי שגדלו על ברכי הסופרת השוודית האלמותית, שזוכרים לה בעיקר את בילבי, אך תחת קולמוסה נולדו גם שובבים מופלאים נוספים, כמו אמיל, מדיקו, קרלסון המעופף, מיו מיו שלי, רוניה בת השודד, הילדים מרחוב הרעשנים, אלוף הבלשים בלומקוויסט, האחים לב-ארי ועוד.

הספר מספר את סיפור חייה של הסופרת אסטריד לינדגרן (1907-2002), החל מילדותה בכפר קטן בחבל סמולנד שבשוודיה, ועד הפיכתה לסופרת עטורת פרסים ואהובה על ילדים בכל העולם.

בילבי הייתה גיבורת ילדותי, הילדה העצמאית, שגרה ללא הורים בוילה וילקולה עם הקוף גלסון, סוס מנוקד וארגז עם מטבעות זהב. את הספר המפורסם על בילבי, שקיבלתי מתנה בילדותי, עם הצילומים מסדרת הטלוויזיה של שנות ה-70, שמרתי והקראתי לילדיי, בערך בשלב בחיי בו אסטריד עצמה הפכה לגיבורה שלי. אסטריד האם, שישבה וספרה לביתה סיפורים לפני השינה על ילדה חזקה, נדיבה, חכמה ועצמאית, שלא עונה על שום קוד חינוכי. למזלנו, לינדגרן נקעה את רגלה יום אחד, והחליטה לנצל את זמן ההחלמה בו היא מושבתת בבית, כדי להעלות על הכתב את הסיפורים הללו ואף לשלוח אותם לתחרות כתיבה.

סיפור חייה חושף פרק כואב, העומד בעצם בגרעין הדמויות שיצרה לינדגרן בהמשך. הוא מובא לילדים בספר בעדינות רבה ורק נֶאָמַר בו, שלא כל סיפורי האהבה הם כמו באגדות, ושסיפור האהבה של אסטריד עם הגבר שפגשה לא צלח, אך נשארה ממנו מזכרת - תינוק בבטן. למבוגרים נגלה, כי בגיל 18 נכנסה לינדגרן להיריון,

השקת הספר "השבוי ואשת השבוי"

בשבוע שעבר נערך באולם אירוע השקה לספר, המבוסס על חלופת המכתבים בין נורית ורמי הרפז, בשנות שהותו של רמי בשבי המצרי, וכן על יומנים וריאיונות אישיים עם עורכי הספר. להלן חלק מן הדברים שנישאו באירוע המרגש.

דברי נורית הרפז

את תוצר הלידה אתם רואים כאן ואני רוצה לספר על ההיריון, שהיה ארוך, אולי בדומה לשנתיים היריון של פילים ואולי אף יותר, כי היו התחלות קודמות לתהליך הזה.

כשמחלת הפרקינסון הגיעה לחייו של רמי, הוא החל להיפגע במיתרי הקול ודי מהר הוא הבין, שלא יוכל עוד הרבה זמן לספר ולהרצות על שנותיו בשבי. הוא הרצה בפני קהלים שונים ובעיקר בפני צעירים, בוגרי י"ב לפני גיוס וחיילים בשירות. היה לו מסר שהיה לו חשוב מאוד להעביר הלאה, שישנם מצבים שלא אתה בחרת, אבל אתה זה שבוחר מה תעשה בהם.

רמי הבין שההרצאות שלו היו גם חלק מתהליך השיקום שלו עצמו.

עם החלשות היכולת לדבר בפני קהל, הוא החליט לתעד את הסיפור שלו וזה היה לו מאוד חשוב.

בדקנו כיוונים שונים של כתיבה ותייעוד ולבסוף נפגשנו עם גיל סדן, אחד מעורכי הספר. גיל התאים לרמי מאוד והוא תחקר אותו ותיעד בצורה טובה את מה שהוא רצה. גיל גם הסביר לרמי, שמותר לכתוב על זמנים בהם כאב מאוד, תפס אותך ייאוש, או על רגע שנראה בלתי אפשרי. מותר לשתף את הקהל בקושי.

הוא ישב עם רמי הרבה וערך בתבונה את החומר, כאשר אני עדיין לא נכנסתי לתמונה, רק עלה הרעיון לפתוח ולהשתמש במכתבים ולהתבונן על הקשר שהיה עם הבית כל אותה תקופה.

ובאמת, כאשר ישבנו עם החומר המתועד והראינו אותו לקרובים ולאנשי מקצוע, התגבשה הדרישה שיסופר כל הסיפור, גם הסיפור שלי.

הייתי צריכה לעשות 'סוויץ' עם עצמי, כדי לפתוח את המכתבים ולהיחשף שוב, אחרי שבאותן שנים של חזרה מהשבי נמנעתי מכך, משום עודף החשיפה שזכיתי לה בזמן השבי, כאשר שבוי. הילדים שלי והקרובים עזרו לי בכך, כולם אמרו שיש כאן סיפור שחשוב לספר.

הבקשה שלי מרמי הייתה שאם מספרים את הסיפור, עושים חיבור גם לאסון של מות אחי יורם, ממש לפני חזרתו של רמי, וגם מספרים על מות בננו, ארז, שנולד אחרי השבי. רציתי להביא תמונה אנושית מלאה. רמי

לא היה בטוח בצורך הזה בהתחלה.

כאן נכנסה לתמונה אילנה, העורכת, דרך

הוצאת "מטר" והיא, בדרכה המיוחדת, נגעה בסיפור והפכה את תהליך העריכה לחוויה משפחתית, כך שכולנו עברנו, יחד עם התקדמות כתיבת הסיפור, תהליך של עיבוד רגשי עמוק, שהיה משמעותי גם לנו וגם לילדים.

רמי הספיק לקרוא את טיוטת הספר ולעבור עליה מספר פעמים. יחד קראנו ועסקנו בתיקון טעויות ובהוספת פרטים חסרים, לפי הנחיותיה של אילנה. רמי היה מרוצה מאוד ונרגש מאוד לקראת יציאת הספר.

אמנם רמי לא זכה לראות את הכריכה היפה ואת הספר המודפס, אבל זכה להעביר את מורשתו ואת מורשתנו המשפחתית בצורה הכי יפה ומכובדת שיכולנו לתאר לעצמנו.

אנו מקווים כי גם הקוראים יפיקו ערך מוסף מסיפורינו.

דברי דליה הרפז

אימא יקרה שלי,

עם יציאתו של ספרכם "השבוי ואשת השבוי", נפרשים הקלפים על השולחן, נוצץ אס יהלום לאבא ופועם אס לב בשבילך.

הגיע הזמן שנדבר גם עלייך.

כשכולנו שרים בפסח "והיא שעמדה" מדובר על ההבטחה של עם ישראל שנשמרה לאלוהים, ואני חושבת עלייך, על ההבטחה ששמרת לאהובייך, שהועמדה בניסיונות רבים כל כך. ואנחנו, בלהט גבורות הקרב, שכחנו להלל את שומרת הדגל. באיחור רב עצרנו להתפעל מנושאת המשא כל רגע, כל יום וכל שנה. כמה חזקות ידיה, כמה רחוק היא רואה אל האופק, כמה גדול ליבה.

מי ניווט את הספינה שבה ישבנו כולנו, בעת הסערות?

מי הביא אותנו לחוף מבטחים? ואיך עמד לה כוחה?

אימא שלי, כמו נשים רבות אחרות מסביבי, הייתה לנו עמוד התווך, בשלוש וחצי שנות היעדרותו של אבי בשבי ובשעות הרבות הרבות, שבהן נעדר מהבית מתוקף תפקידו, בכל השנים שקדמו לשבי ובשנים לאחריו.

אימא שלי היא המטפלת, המנחמת, הקשובה, הדואגת, ההורה, המיניקה, המגדלת, המאכילה והמנחמת.

לא רק עבורנו, כי אם דורות רבים של חניכים, מורים ומחנכים, זכו לתשומת ליבה, לחוכמתה ולידיה הטובות. גם בעיניים מרוטות מעייפות, תמיד עמד לה מנגד חזונה החברתי, האנושי.

כשגרנו בבסיסי חיל האוויר, הייתה קמה ב-4 בבוקר, לתקן עבודות של תלמידים ולהספיק לבשל ולסדר, לפני שהיא מעירה את החבריה לבית הספר, ויוצאת איתנו וחוזרת איתנו, להאכיל, להעסיק ולטפל.

כשחזרנו לחיי הקיבוץ, התקשתה לוותר עלינו בלילות לטובת החינוך המשותף, אך אהבה את החברה ואת רעיון השותפות והנתינה לכולם. לכן ויתרה בקצה האחד והשקיעה את עצמה בקצה השני, בפעילויות בתוך קבוצות הגיל שלנו ובאין ספור טיולים משפחתיים בשבתות.

אימא שלי התייחסה בחום ובאהבה לכל אחד מאיתנו, חשבה עלינו ודאגה לנו. במלחמת יום הכיפורים היא איבדה את אחיה היחיד וקיבלה בחזרה את בעלה. איך זה שכל השנים, כשדיברנו על גבורות השבי, לא אליה היה מופנה מבטי.

קראתי את הספר הזה מעיניים של אישה בוגרת, וסוף סוף הבנתי איך גבורתה של אימי אינה מובנת מאליה.

כמה אתגרים עברו עליה, מה רבים כאביה ומה רבות האבידות בספינה שלנו. האם רצתה אי פעם לקפוץ מהסיפון, עת המשיכה לשוט בבטחה ואנחנו איתה?

מבחוץ אימא שלי נראית אישה קטנה ורזה, אבל אימא שלי היא מהזן הנדיר של נשים, שעצמותיהן חזקות והן רוכבות על חד קרן, ומעת לעת הן נפרשות לכל רוחב כדור הארץ, כאימא אדמה. בתוך כל מלחמה ישנן נשים רבות הנלחמות על חיי היומיום השפויים, חזונן עומד לנגד עיניהן ימים ולילות, שבועות, חודשים ושנים.

ספר זה, על חיים בין מלחמות, מספר על אהבתן של הנושאות בנטל, אהבה גדולה שגוברת גם על המלחמות בהצלחה.

דברי אהרן בנארי

נורית החליטה לשלב את האזכרה לרמי עם השקת הספר, אותו השלימו ביחד סמוך מאוד למותו. רמי הספיק לראות את הספר השלם יורד לדפוס, כולל תמונות, כותרות, הגהה ועריכה.

תודה לשניכם, נורית ורמי, תודה לנטע ואמיר, לדליה, דגנית ולכל משפחת הרפז על הנכונות לחשוף מציאות חייכם בזמן השבי במצרים, וגם - על קצה המזלג - לפניו ואחריו.

הייתי קרוב אליך, נורית, מאז ילדותנו לפני 80 שנה. ראיתי אותך באינסוף מאבקים על בריאות, לימודים, עבודה פיזית, גידול הילדים, המשך לימודים, תקופת אימוץ זיקים, הוראת מדעים וכישורי חיים בתיכון שומריה ועוד ועוד. ובכל השנים האלה מאבק על הרצון והקושי בשילוב חייו של רמי כטייס קרב, מפקד ואיש קבע במגורי משפחות מחד, וחייכם כאן כחברים מלאים בהזרע, מאידך.

התקרבונו עוד בתקופת מלחמת ההתשה. רמי באינסוף טיסות ואת, נורית, בהריון מתקדם ברמת דויד, חייבת לתת

תשובות לילדים הגדולים, לנשך שפתיים ולהאמין - בחרדה מכרסמת - שהטייסים ישובו כולם.

אבל הפנטום של רמי נפגע מטיל מצרי, הטייסים נטשו ונפלו בשבי!

החלה תקופה מורטת עצבים, בה איש לא ידע מה ואיך ועד מתי. נשארה רק עוד תפילה לשלום ומאבק נשות הטייסים מול ראשי המדינה, גולדה ודיין.

... ואת בבית, עם נטע ואמיר הגדולים, והתאומות שרק נולדו, דליה ודגנית, משוועת לכל ידיעה, נאבקת על נפשך ועל שלום הילדים כמעט לבד, וכמוך נשות הטייסים השבויים הנוספים. נטע, ביתכם הבכורה, הייתה לנו בת בית ממש וחברה צמודה לביתנו סיגל. שתיהן בנות 6 כשרמי נטש ואנחנו שותפים יומיום בקשר, בנסיעות, במשחקים, בלימודים בשעות הפנאי ובעיקר בעיקר ביציאה לכל טיול וצעדה: צעדת גלבוץ, צעדת כנרת, צעדת יחיעם ושאר צעדות, כשגולת הכותרת היא בסיום: ארטיק ומדליה! אוסף של מדליות לכל אחת וגאווה גדולה לשתיהן.

דליה ודגנית אימצו לעצמן את איילה ויורם, איתם צחקו, בילו ונהנו עוד ועוד.

הייתי מקורב בעת החלטות אם להישאר במגורי משפחות בכנף או לחזור להזורע עם הילדים - מי לבית התינוקות ומי לבית הספר. היה לך קשה לוותר על הקירבה המיידית לחיל אוויר ולנשות הטייסים, וגם הקיבוץ נדרש לגמישות והתאמה למציאות המשפחתית היוצאת דופן שלכם. לפעמים הייתי לכם לפה בנושא זה.

במלחמת יום כיפור, אוקטובר 73, אחיך יורם לפידות, טייס קרב גם הוא, נפל בשמי סיני ואין קץ לכאב, לסבל ולשאלות עד מתי.

אחרי המלחמה שבו השבויים. אושר מהול בדמעות על כל הארץ. אושר מהול בדמעות התרגשות וצמרמורת עזה גם במשפחת הרפז. אחרי התאוששות והתלבטות קצרה רמי שוב בחיל אוויר, חש חובה לקחת חלק בשיקום החיל ולפרוע חוב, על שלא נטל חלק במלחמה ואובדן החברים.

...ונולד ארז, שצמח והקרין אור חדש, תקווה חדשה, אך לשנים קצרות כל כך.

היום משיקים את ספר חייכם וזוכרים את רמי.

אחיך יורם, בנכם ארז וראש המשפחה רמי, נחים כאן בבית העלמין מנוחת נצח.

לו יביא לך יום זה מעט שקט, נחת, בריאות טובה - ללא מאבקים.

שלך,
אהרן

אירוע השקת הספר התקיים בהזורע ולווה בהתרגשות גדולה של כולם.

תודה לכל מי שהגיע.

תודה לאיריס רפאלי ולטיבי גנץ, על העזרה והגיבוי.
משפחת הרפז

העסק של כולנו הדר פריים

מדברת בפרחים

הם מסמלים את הפוטנציאל הגלום בהם, את הדור הבא שיווצר מתוכם, הנעורים, האביב שחולף מהר מידי. אבל יותר מכל, לרובנו פרחים מסמלים את היופי והאהבה. הדר פריים חנקין החליטה להגשים חלום ישן ולהפוך את היופי הזה למקצוע - שזירת פרחים מקצועית. לרגל ט"ו באב, "חג האהבה" המקומי שלנו, מובא בפניכם ריאיון שקיימתי עם הדר על פרחים, סדר ויופי ועל העסק החדש שהקימה. / אילת ראטס

ספרי לנו קצת על עצמך

אני בת 34, ילידת הקיבוץ. נשואה לארז ואמא של כרם, בן חצי שנה. העולם התעסוקתי שלי תמיד התחלק לשני צירים: בציר אחד, יש לי תואר שני ביעוץ ארגוני ואני עובדת בשנים האחרונות בפיתוח ארגוני ותעסוקתי. במקביל, בציר השני, תמיד עסקתי באומנות שימושית (בניית תפאורות, שיפוץ רהיטים, תפירה, קרמיקה ועוד). עד כה הציר הזה היה בגדר תחביב, ועכשיו אני מפנה לו יותר מקום בחיים שלי.

איך הגעת לתחום של שזירת פרחים?

סבתא שלי, שלומית הנגבי ז"ל (אמא של אמא) הייתה שוזרת פרחים מקצועית ומאוד התגאתה בזה. חוץ מזה, כבר הרבה מאוד זמן שיש לי חלום לפתוח חנות פרחים משלי. בשנה האחרונה החלטתי לתת לזה מקום וללמוד שזירת פרחים באופן מקצועי.

האם השזירה היא פעילות אומנותית עבורך?

זאת בהחלט פעילות אומנותית, שאני מאוד נהנית ממנה. כמו שהזכרתי, אני מתחברת לאומנות או יצירה שיש לה שימוש, מעבר להבעה אומנותית בלבד. מבחינתי, שזירת פרחים מכילה בתוכה הרבה מאוד דברים שאני אוהבת

- עבודה עם חומרים טבעיים וזמינים, אינסוף אפשרויות וטכניקות, עונתיות וחיבור לאדמה ולטבע ולמה שיש כאן ועכשיו. מאז שהתחלתי לשזור, אני מרגישה שאני הרבה יותר ערה למה שקורה סביבי ולדינמיות המדהימה של הטבע. דבר נוסף, אולי קצת מפתיע, הוא שאני אוהבת את החד-פעמיות של עבודת השזירה. כל פעם מתרחשת יצירה של דבר מה חדש, וזה מאוד מרגש.

איפה למדת לשזור?

למדתי אצל מישהי מקסימה, בשם אורית הרץ, שיש לה בית ספר לשזירה ברמה מאוד גבוהה, בקיבוץ נען. בכנות, אלו הלימודים שהכי נהנית מהם עד היום.

באיזה שלב החלטת להפוך את התחביב לעסק?

כשהחלטתי ללמוד שזירה, אמרתי שזה בשביל הכיף, כדי לא להלחיץ את עצמי. לא הרבה אחרי שסיימתי את הקורס - כרם נולד, ואיתו נולד גם העסק החדש, שקיבל את השם 'פרחים בכרם'. זה פשוט הרגיש לי נכון בתזמון הזה, והרגשתי בשלה להפוך את התחביב לעיסוק מקצועי.

ספרי על העסק שהקמת

העסק נמצא עדיין בשלבים ראשוניים. הקמתי אותו <<<

ולאווריה שמנסים לייצר. אירוע בצוהריים, למשל, יהיה בעל אופי שונה מאירוע בערב, ולכן יתאימו פרחים שונים. אותו הדבר לגבי אירוע שמתקיים בשטח לעומת אירוע בגן אירועים או מקום סגור.

למשל לאחרונה, עיצבתי אירוע בחצר בית פרטי, שכביכול לא היו בו הרבה מגבלות ויכולתי לעשות מה שרציתי. אלא שאז ביקשתי מהלקוחה תמונות של החצר, ושמתי לב לשיח גדול ודומיננטי עם פרחים בכתום בוהק, והייתי חייבת להתייחס לזה בבחירת הפרחים. בנוסף, צבע המפיות היה ירוק, וגם את זה הייתי צריכה לקחת בחשבון. בסופו של דבר החלטתי על פלטת צבעים קיצית ושמחה של צהוב, כתום, ירוק ולבן, שתתאים לצבעים הקיימים במקום ולעונת השנה.

התכלית של הפרחים מבחינתי, היא קודם כל לשמח. יש להם הרבה כוח להכניס חיות. מעבר לזה, ואולי זה נשמע מוזר, פרחים יכולים לייצר מגוון תחושות, כמו רוגע ושלווה מצד אחד, או דרמה ועניין מצד שני. אני יכולה להעיד על עצמי, שיש סידורי פרחים שאני לא יכולה להפסיק להסתכל עליהם, כי יש בהם יופי מהפנט, ויש גם כאלו שממש מרגיזים אותי.

לאילו לקוחות, אירועים או גופים את מציעה סידורי פרחים?

כמו שכבר ציינתי, אני עדיין בתחילת הדרך ופונה לקהל רחב, כרגע בעיקר לאנשים פרטיים, בעיצוב זרים וסידורי פרחים לקראת חגים או אירועים משמחים - חתונה, בר/בת מצווה, ימי הולדת וכו'.

לאן את שואפת לפתח את העסק שלך?

יש לי הרבה תוכניות קדימה, למשל מכירת פרחים בימי שישי בלוקיישנים שונים מעוררי השראה באזור (אשמח לחיבורים), עיצוב אירועים ומכירת פרחים, גם מול גופים עסקיים וחברות (שוב, אשמח לחיבורים). אני מתכננת גם לקיים סדנאות חווייתיות ללימוד טכניקות שזירה. אשתף שם את העסק יגדל ויצמח כמו שאני מקווה, החלום שלי שתהיה לי "משאית פרחים" (תדמינו משהו שנראה יותר כמו קרון או וואן) ואיתו אסתובב ברחבי הארץ. אפילו יש לי כבר שם בשביל המשאית (שבינתיים אשמור לעצמי...)

תודה להדר על הריאיון, ונאחל לה הצלחה, שגשוג ופריחה - עם העסק החדש ובכלל.

לפני כמה חודשים, במהלך חופשת הלידה שלי (שעדיין לא הסתיימה). בקרוב כרם ייכנס לפעוטון, ואז אתפנה לקחת את העסק קדימה. בינתיים אני שוזרת מהבית, בהמשך אולי אשכור סטודיו.

האם יש לך העדפות לגבי פרחים מסוימים או סגנונות מסוימים? אולי אפילו אירועים מסוימים?

תמיד אעבוד עם פרחים טבעיים. סבתא שלי אהבה פרחים מיובשים, אני מעדיפה טריים כי אני מאוד אוהבת את הצבעוניות החיה, שיש לה בעיני ערך גדול, בתחושה שהיא מעבירה לצופה ובאווריה שהיא מייצרת סביבה. מבחינת עיצוב אירועים, אני עושה כרגע התמחויות אצל מעצבות ותיקות, והמטרה שלי היא להיחשף למגוון סגנונות וטכניקות, כדי לברר לאילו מהם אני מתחברת יותר. למשל, באחת ההתמחויות שעשיתי אצל מעצבת בעלת הסטודיו 'גליתא', נחשפתי לסגנון השזירה האנגלית, שמאוד התחברתי אליו ואני מתכננת ללמוד את הטכניקה הזו באופן מסודר.

מהם מקורות ההשראה שלך?

אני שואבת השראה ממעצבים בכל העולם ומתחברת לשזירה שהיא פחות "קלאסית" ויותר ייחודית-טבעית, א-סימטרית, אפילו קצת פראית. כמו בטבע. גם אם אני שוזרת זר ספירלה פשוט כביכול, אחפש איך ניתן לשלב בו פרחים מעניינים, או להכניס שילובי צבעים שהם פחות טריוויאליים.

לא מזמן גיליתי מסורת אסתטיקה יפנית בשם וואבי סאבי, שאני מאוד מתחברת אליה. המאפיינים שלה כוללים אסימטריה, חספוס, פשטות, צניעות, אינטימיות והערכה של יושר תמים וטבעי בעצמים ותהליכים.

אני מתבוננת בטבע המון ומנסה להבין למה דברים מסוימים נראים אסתטיים ולעומתם אחרים לא, ומגלה שבטבע יש הרבה פחות סדר וסימטריה. הקסם בעיני, הוא כשהצלחתי לגרום לסידור הפרחים להיראות כאילו "רק אספתי פרחים מהשדה וחברתי אותם יחד", למרות שיש מאחורי זה לא מעט עבודה.

האם בזמן העבודה לקראת אירוע מסוים יש לך כוונה או שאיפה כיצד סידור הפרחים ישפיע על האווירה במקום?

כשאני מעצבת אירוע, אני מתייחסת בעיקר למיקום

מעוניינים להזמין סידור פרחים או להתרשם מעבודות של הדר? מוזמנים ליצור קשר בטלפון 050-9521003 או במייל hadarprice@gmail.com, לעקוב בדף הפייסבוק 'פרחים בכרם' ובאינסטגרם kerems_flowers.

אתחבר עם אורשי

השבוע הוקמה בחדר האוכל תערוכת צילומים חדשה ומשמחת, בחסות המרחב הבוגר - מתחברים לשורשים". בתערוכה צילומי ילדים-סבים באתרים שונים בקיבוץ. בתחילת חופשת הקיץ, נפגשו הילדים וסביהם לבוקר של בילוי משותף במועדון, וקיבלו הנחייה פשוטה מצוות המדריכות: "הצטלמו בכל מקום או עם כל דבר, שיש לו ערך ומשמעות לקשר ביניכם, וכתבו בכמה משפטים על הבחירה". התוצאה לפניכם.

אלמוג חזן:

בחרתי להצטלם עם סבא שלמה במרכז המזון של הרפת. בילדותי, נהגנו להגיע לכאן הרבה, לטפס על ערימות המזון, לצחוק ולהעביר את הזמן ביחד. סבא עבד פה יש לנו הרבה זיכרונות מכאן.

אור מובדלי:

בחרתי להצטלם עם סבתא על הפיקוס הגדול ליד מגרש המשחקים, כי מאז שאני ממש קטן אהבתי את העץ ורציתי לטפס עליו. כל פעם הצלחתי לטפס קצת יותר גבוה.

בן ירון:

בחרנו להצטלם כולנו ליד המנגל. אנחנו אוהבים להיפגש ולאכול יחד על האש.

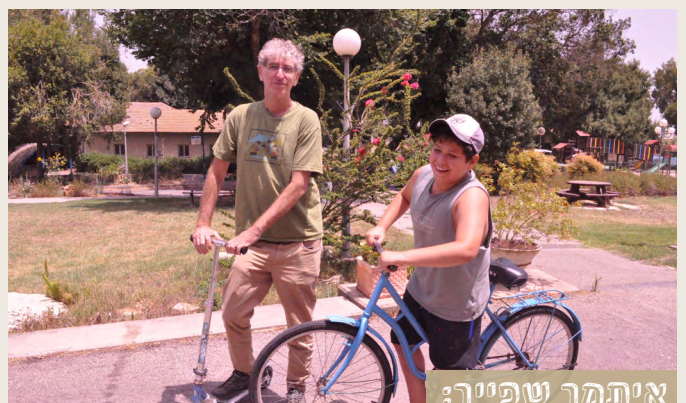
אייל ברקאי:

בחרתי להצטלם בסלון ביתם של הסבים שלי, אותם אני אוהב וכיף לי לבלות איתם.

ברי גרינשטיין:

בחרנו להצטלם בבית שלי, משחקים כדורסל. התמונה שלי עם הסבים אופיינית לנו, כי אנחנו אוהבים לעשות ספורט ביחד, כמו לטייל ולשחק משחקי ספורט.

איתמר שפייר:

בחרתי להצטלם עם אבא בזמן שאני רוכב על אופניים ואבא על קורקינט. אני אוהב לעשות עם אבא דברים, לטייל ולצחוק יחד.

לירי שליה:

בחרתי להצטלם עם סבתא בזמן משחק "רביעיות". אנחנו אוהבים בללות יחד והמשחק האהוב עלינו הוא רביעיות "הגן על חיות הבר".

גלי דור:

כל לילה אני עושה טיול לילה עם הסבים לאורווה, לראות את אורות העמק וללמוד על הכוכבים.

מור בסיל:

סבא אהוד הוא מאוד מיוחד. הוא שומר על כושר, רוכב על אופניים ואף פעם לא ראיתי עוד סבא כמוהו! גם אני מתעמלת מגיל צעיר והוא תמיד היה מקור ההשראה שלי.

יואב מוריס:

בחרתי להצטלם עם סבא באחד מהתחביבים האהובים עליי - מחשבים.

ליה דינגר:

בחרתי להצטלם עם סבתא שלי בזמן משחק רמיקוב. סבתא לימדה אותי לשחק את המשחק הזה, ותמיד שיחקנו בבית, עם בני הודים שלי.

נופר ומילי ארזן:

בחרנו עם הסבים להצטלם יחד בספרייה. אנחנו מגיעות לשם הרבה, כי כיף מאוד להיות בספרייה. מקום שקט, שכיף לצייר ולקרוא בו עם הסבים.

ליעד ג'ובי ושקד שמע:

בחרנו להצטלם בזולה שבמרחב הבוגר, כי אנחנו מאוד אוהבים את המקום הזה ואת מה שהוא נותן לנו: לשבת שם, לדבר ובעיקר להיות אחד עם השני.

נועם ושירה טיקטין:

בחרנו להצטלם בבית ילדותנו, בגלל הזיכרונות הרבים שבו. אנחנו זוכרים שכשהיינו ממש קטנים, סבתא ציפי הגיעה אלינו לעיתים קרובות מאוד, לפעמים אפילו כל יום. סבתא דאגה לנו שנאכל ארוחת ערב בריאה ומלאה ונהגה לספר לנו תוך כדי כך אגדות קסומות, כמו למשל: הנסיכה והצפרדע, הנסיכה על העדשה, הדייג ודג הזהב, עץ האורן הבודד ועוד.

מיקה בר

בחרתי להצטלם בבית של הסבים שלי, מכינים יחד אוכל. המשפחה שלי היא חלק משמעותי ממני, בלעדיהם לא הייתי כאן. בחרתי להצטלם איתם במטבח כי כולנו אוהבים לבעל, והרבה מזיכרונותיי קשורים לאוכל שהכנו יחד.

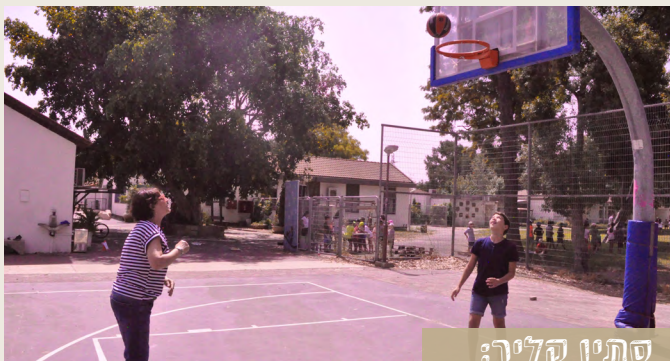
נועם שגיאה עטיה:

בחרנו להצטלם יחד בזמן משחק פינג פונג, כי זה כיף ומהנה לשחק, ואנחנו משחקים יחד הרבה.

מעייין מירון:

בחרנו להצטלם ליד הבריכה בבית של סבתא אורנה. הבריכה שלנו כבר בת 53 שנים, בנינו אותה כשחיסלו את בריכת הדגים בדשא הגדול. מאז ועד היום כל הילדים והנכדים עוזרים לשמור עליה ולהאכיל את הדגים, בעיקר כשסבתא טסה.

סתיו קליר:

בחרתי להצטלם עם סבתא כשאנחנו משחקים כדורסל. כדורסל הוא חלק מאוד גדול מהחיים שלי, וסבתא אביבה מוצאת כל פעם זמן לבוא לעודד, לראות ולהיות נוכחת באימונים ובמשחקים של הקבוצה שלי.

מעייין פלד:

בחרתי להצטלם עם סבא אמנון בזמן שאנחנו משחקים יחד רמיקוב.

עומר פלג:

בחרתי להצטלם עם סבא על האופנוע. אני אוהב לרכוב על האופנוע עם סבא משה, במיוחד לים.

נועם טיקטין:

בחרתי להצטלם עם סבתא במוזאון וילפריד, כי זה מקום שאליה הלכתי הרבה פעמים עם הסבים, בשביל לראות את העתיקות שבמוזאון.

טיור כפרי:

בחרנו פינה יפה בקיבוץ להצטלם יחד, על רקע פריחה יפה ביום קיץ חם. ביומיום אנחנו נפגשים הרבה, מטיילים, צוחקים, משחקים, אוכלים ארוחות שישי יחד וצוברים זיכרונות.

עידן ורועי נולדו:

בחרנו להצטלם בבית של סבתא ושושי, מנגנים על פסנתר יחד. הפסנתר הוא החיבור המיוחד בינינו, סביב אהבת המוזיקה. רועי התחיל לנגן ראשון וסבתא ושושי בעקבותיו, חזרה לפסנתר אחרי 40 שנות הפסקה. בהמשך גם עידן וסחי.

תום בר:

אני וסבא אוהבים מאוד לבלות ביחד. חזרנו לבית הישן, איפה שגרתי כמעט כל החיים שלי. כל פינה מלאה זיכרונות יפים וצחוק.

עידן לנג רביבה:

בחרנו להצטלם בדשא הגדול בצל העצים. סבתא מאוד אוהבת עצים ועושה אקסט בארס. אקסט בארס זה תהליך אורגני, שעוזר להרגיש שלווה ורוע. התהליך הזה ממוקד ב- 32 נקודות שונות בראש וכל נקודה מפעילה תחומים שונים, שעוזרים לנו להרגיש יותר רגועים. המנטרה היא: "הכל מגיע אלי בקלילות, שמחה ושפע אין סופי". כיף לי לעבור את התהליך, מכיוון שהוא עוזר לי להירגע.

תמר בן יוסף:

בחרנו להצטלם ברחבה בבית ספר פלנים. בעבר הקים סבא מגרש כדורגל, עליו שיחקו החברים כל שבת. מהרגע שהתחלתי ללכת - התחלנו לשחק כדורגל ביחד.

עופרי אלף:

בחרתי להצטלם עם סבא במהלך אחד מהתחביבים הכי גדולים שלי - כדורגל!

* נענינו לבקשת חברים לפרסם את הצילומים גם כאן - ב"בשער", לטובת כלל ציבור הקוראים. תודה לצוות המדריכות של המרחב הבוגר - מוריה וקתרין, על שיתוף הפעולה ובעיקר על התערוכה המקסימה.

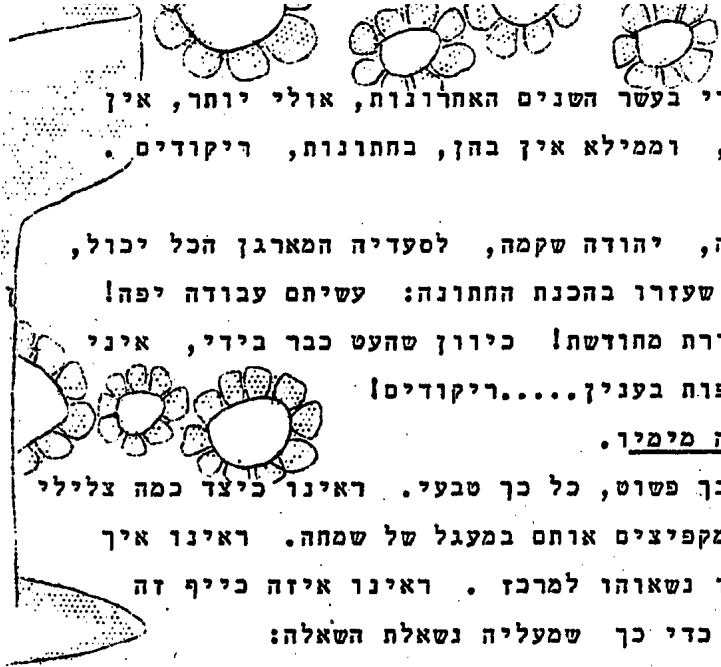
רותם רגב:

בחרתי להצטלם עם סבא ליד האוטובוס בתחנת ההסעות. האוטובוס מסמל את סבא. מאז שאני תינוקת אני אוהבת לנסוע עם סבא באוטובוס, וגם את הסיפורים והחוויות מהאוטובוס ומסבא.

לט"ו באב

בימים עברו, היה מקובל בקיבוץ לערוך מסיבת חתונה למספר זוגות ביחד. אם כבר שיתוף - אז עד הסוף! התמונות שלפניכם צולמו במספר אירועים כאלה, ובקטע הכתוב, שפורסם ב"בשער" ב-29.1.82, מודה ניר רענן בשם המשפחות למארגני החתונה, ומוסיף כמה מילים על שמחת הריקודים. / צוות הארכיון

על חתונה, שמחה ו...ריקודים

לכאורה, אין קשר בין שלושת הדברים, שהרי בעשר השנים האחרונות, אולי יותר, אין בקיבוצנו מסיבות חתונה "כמו שהיו פעם", וממילא אין בהן, בחתונות, ריקודים. אבל אני, בעצם, רק להודות רציני.

תודה מקרב לב - ליפה, צפי, עלי, סינטיה, יהודה שקמה, לסעדיה המארגן הכל יכול, לצוות המבשלות ולכ"ה החיילים האלמונים" שעזרו בהכנת החתונה: עשיתם עבודה יפה!

תן תן! והלואי שתהא זו ראשיחה של מסורת מחודשת! כיוון שהעט כבר בידי, אני יכול שלא להמשיך ולגלגל מספר מילים נוספות בענין...ריקודים!

מי שלא ראה תימנים עליזים, לא ראה שמחה מימיו.

אבל עכשיו ראינו כולנו! ראינו שזה כל כך פשוט, כל כך טבעי. ראינו כיצד כמה צלילי

ריקוד "מדליקים" סיעה שלמה של אנשים ומקפצים אותם במעגל של שמחה. ראינו איך

באה השמחה ועולה מתוכו של כל מי שרגליו נשאוהו למרכז. ראינו איזה כייף זה

לפזז ולהשתולל, במקום לשבת וליצפות עד כדי כך שמעליה נשאלת השאלה:

מדוע הם כן ואנחנו לא? ואני אומר: גם אנחנו כן! ומסכימים איתי (אני חושב)

גם "כוחותינו" שהצטרפו להילולון. שמעתי אומרים באחד הענפים, לסיכומה של

החתונה, ש"צריך להביא לקיבוץ 40 תימנים באופן דחוף"... ואני אומר: בואו לרקוד

והייתם לתימנים!! ושוב - תודה לכל מי שעזר, בשם המשפחות,

ניר רענן

מסיבת החתונות המוזכרת בטקסט לעיל - הדשא הגדול 1972

ריקוד הופעה בחתונה. בין הרוקדות אן קלמקי, עפרה שריר, ונחמה מהגרעין האמריקאי

<<<

Brave New World / שמעון שתיל

ביום שלישי האחרון, ב-6/8/19, מלאו 74 שנים ליום בו התעוררנו לעולם חדש.

במחיר שמונים אלף הקורבנות הישירים של הירושימה (ומי יודע כמה עשרות אלפים של קורבנות קרינה מאוחר יותר) למדנו, שהאנושות רכשה לעצמה את היכולת להתאבד התאבדות קולקטיבית.

ככל שמספר המדינות שבידן המפתח לגרעין (לשלום? למלחמה?) יגדל, כן תגבר הסכנה שאחת מהן תגלה חוסר אחריות - אזרחית כדוגמת צ'רנוביל, או מלחמתית כדוגמת צפון קוריאה, ותלחץ על ההדק. ועל טרוריסטים עדיף לא לחשוב.

בוקר טוב עולם יפה חדש! ■

מסיבת חתונה על הדשא ליד הבית

מרים וילפנד, בני שיפר ושמעון אבריאל בריקוד קונילמל במסיבת חתונות 1980. צילמה: אדית פרוינדליך

לקראת בחירות

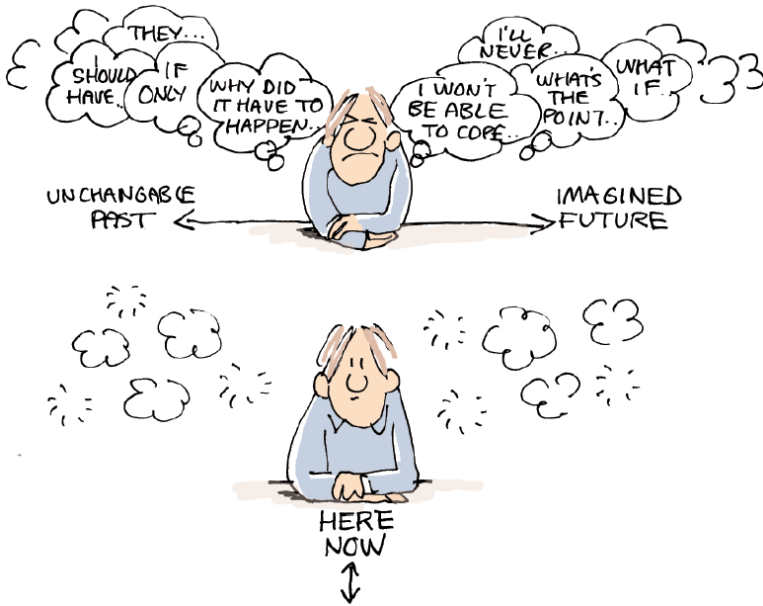
שביב של תקווה / שמעון שתיל

זה כמובן תלוי בכמה תנאים: 1. שליברמן יעמוד בדיבורו (סיכוי טוב) 2. ש'כחול לבן' יסכימו להיכנס לממשלה עם הליכוד, אך לא בראשות נתניהו (נקווה לטוב) 3. ושעמיר פרץ לא יבגוד, שוב, בבחוריו למען כיסא מרופד (אין לי ניחוש טוב איך הוא יתנהג לאור מעשיו בעבר). אם שלושת התנאים יתמלאו והליכוד יעמוד בפני הברירה האכזרית בין ישיבה באופוזיציה עם נתניהו או לשבת בכיסא ראש הממשלה בלי נתניהו, אפשר לקוות שהשכל שם יגבר.

על כל פנים, כפי שכתבתי בכותרת דברים אלה, הפעם, בניגוד לפעמים רבות בעבר, יש שביב של תקווה. עלינו לזכור: אם נתניהו לא יהיה ראש ממשלה ואם הוא לא יצליח לגייס רוב בועדת הכנסת העתידית נגד הסרת חסינותו, אז כבר אפשר לצחצח את תאו של אולמרט ב'מעשיהו' בצפייה לדייר חדש. אני מתנדב לשלוח לו חבילות שי...

מזמן לא היה לי בוקר שמח כבוקרו של יום השישי שעבר. הימין הקיצוני לא הצליח להתגבר על המחלוקות והם ירוצו בארבע רשימות שונות: זו של סמוטריץ' פרץ ושקד, זו של הכהניסטים מעריצי הרוצח ברוך גולדשטיין, הרשימה של פייגלין, ואולי גם הרב המטורף. בזה הם עשויים (הלוואי) לחזור על שגיאתם של גאולה כהן והרב לוינגר, שרצו בנפרד בבחירות של 1992, לא עברו את אחוז החסימה והעלו את רבין לשלטון.

בכלל, לעומת התחזית הפסימית שלי לפני הבחירות האחרונות, לפיה נתניהו ינצח בבחירות ההן (רבים כעסו עלי), הפעם אני מרשה לעצמי אופטימיות זהירה. אם מפלגת העבודה תעבור את אחוז החסימה - וסיכוייה טובים, ואם ליברמן יעמוד בדיבורו שיכריח את כולם להיכנס לממשלת חירום לאומית, אז יש סיכוי שנתניהו לא יהיה ראש ממשלה.

וציטוט של הדלאי למה בנושא:

”האדם מקריב את בריאותו כדי לעשות את כספו ואז מוציא את כספו כדי לתקן את בריאותו, הוא כל כך חרד לעתידו שאינו מוצא שלוה בהווה!”

שבת של חופש ממחשבות על העבר ודאגות מפני העתיד!

■ בועז בש מרץ

היתרון הגדול ביותר שלנו כמין, שהוא גם אחד החסרונות הגדולים ביותר שלנו!

בעיית הבעיות של המין האנושי היא גם יתרון המחץ שלו במרוץ האבולוציוני - תפישת האני על רצף הזמן (זיכרון העבר וחרדת העתיד).

מצד אחד, היתרון התחרותי שלנו כמין, על פני שאר המינים בכדור הארץ, הינו יכולתנו לתכנן את המחר. מרגע שהתחלנו לחשוב על מחר ולעשות דברים היום כדי שמחר יהיה טוב יותר, **באופן מודע** (להבדיל מהדוב למשל, שצובר שומן לפני החורף כחלק מהפיסיולוגיה שלו), התחלנו לצבור יתרון מכריע מול שאר המינים החיים. השימוש בחשיבה מטה-קוגניטיבית או "חשיבה על חשיבה", נתן לנו את האפשרות ליזום דברים שונים ממה שעשינו עד כה, כדי לשפר את עתידנו. אבל זה גם "כבל" אותנו למחשבות על העבר וחרדות מפני העתיד וכיום, גם ללא בעיות של סכנת מוות וסיכון להישאר ללא מזון, אנו נשארים עם רמה גבוהה של עקה, שחלקה מבוססת על זיכרונות עבר מציקים וחלקה על חרדות מפני עתיד לא ידוע.

טיפת מיתולוגיה / אהוד דור

אהבה עיוורת - לכבוד ט"ו באב, חג האהבה

לעתים, בשעה שאנחנו רואים זוגות של אנשים נשואים, אנחנו עשויים לשאול את עצמנו: מה היא מצאה בו או מה הוא מצא בה, ואיך הם עדיין זה עם זה. חז"ל, שעמדו על מורכבותו של אותו סוד גדול הקושר בין בעל לאשתו, הסבירו, שבשל הקושי הרב לזווג בין בני אדם, לקח אלוהים על עצמו את הדבר, ומאז שסיים לברוא את העולם הוא עסוק בזיווג זיווגים.

במיתולוגיה היוונית נתנו הסבר אחר ליצירת הקשר בין בני האדם, ותלו אותו בחצי הזהב שאֶרוֹס (קֶפִּידוֹן אצל הרומאים) היה יורה אל לב האישה והגבר וכך נוצרה האהבה ביניהם.

אֶפְרוֹדִיטָה (וְנוֹס אצל הרומאים), אלת האהבה והיופי, שהייתה אימו של אֶרוֹס, נהגה לקשור את עיניו מדי בוקר, וכך היה יורה את חֶפְצוֹ. כלומר, פוגע באקראי ומזווג זיווגים אקראיים.

כך קיבלנו את הביטוי: **אהבה עיוורת**, וזו אולי התשובה לשאלה שנשאלה בתחילה.

שבת שלום (של עיניים פקוחות לרווחה) אהוד דור

פיירו דלה פרנצ'סקה, ארוס העיוור, המאה ה-15

קטע 13

מערת פעמון בכרמל? מישהו נפל על הראש?

תמיד ידענו שמערות פעמון יש באזור בית גוברין. אפילו הרבה. בקטע 13 של שביל ישראל מתברר שגם בכרמל יש מערת פעמון. אמנם רק אחת, ואולי פחות יפה מאחיותיה בבית גוברין, אליהן נגיע בעוד שנה (קטע 25), אבל כן! קטע 13 מביא את השביליסטים (גיל, יוסי, לורן, ערן שפייר והח"מ. הפעם אין ילדים) למערת הפעמון שליד מושב עופר. אמנם זה קורה רק לקראת סוף הקטע, 7 שעות לאחר הזינוק **מחניון אורן**, עם עליה של 159 מדרגות ל"מערת אצבע". לחובבי חצי האי סיני, שעלו מסנטה קתרין לג'בל מוסא ב-3,000 מדרגות, אולי זה לא הרבה, אבל בכל מקרה - זה שווה

תצפית מעל מערת אצבע

של המדינה למעבר... וכך, בשעה טובה אנחנו מגיעים ל**נחל המערות**, הידוע במערותיו המרשימות בנות שישים אלף השנים. שותים לזכרו של האדם הקדמון תה צמחים יוסי שמעי משובח, וזוהי כבר הפסקה רביעית היום, כך שאין לנו זמן להציץ למערות. מכאן מתחילה "תפירה" רצינית של עליות וירידות בדרכנו ל**מגדל של עופר**, עוד תצפית יפהפייה, שניתן להגיע אליה בכביש שמתפצל מכביש 4 (בואו בהמוניכם! שווה כל ק"מ!). ברור שאנחנו שותים קפה במקום כל כך יפה, אבל כשגומרים לשתות ומסתכלים על המפה ועל השעון,

רואים שאמנם בק"מ סיימנו חצי מקטע 13, אבל בשעות - שני שלישים של היום כבר עברו... אין ברירה, צריך להגביר את מהירות ההליכה כדי שלא ניקלע לחושך... אין בעיה, מגבירים את המהירות, אבל אז גם מסתכלים פחות על הסימונים, ו...מאבדים את שביל ישראל. בעברית צחה - בַּרְבוּר! גם

פדיחה, וגם חשש מתגבר שלא נגיע באור יום למכונית, שממתינה לנו ליד כפר הנוער מאיר שפיה. אבל סוף טוב הכול טוב: אחרי חצי שעה של כמעט ריצה מתגלים הסימונים מחדש, ומפגישים אותנו עם זוג שביליסטים שוודים, גבר ואישה, שבאים לקראתנו בדרכם לעין הוד. מניסיוננו הטרי, אין סיכוי שהם יגיעו לפני החשיכה. אנחנו מייעצים להם לקצר את המסלול, כי "הזוהר הצפוני" לא יגיע הלילה לשביל ישראל... השוודים לא מתייחסים כל כך לעצותינו - מעניין אם נקרא עליהם בעיתון של יום ראשון... ואז אנחנו עולים בגיא מרהיב עין, חוצים את הכביש שעולה למושב עופר, עוקפים קבוצת שביליסטים נחמדים ומגיעים אל שיא הטיול: **מערת הפעמון של עופר!** מי שמערות בית גוברין רחוקות מדי עבורו, מוזמן למקום המרנין הזה (חצי שעה נסיעה מהזורע לעופר ועוד 2 ק"מ הליכה די קשה). מהפעמון עולה השביל אל מטמנת האשפה הענקית של מאיר שפיה (סביר שהקורא הממוצע לא ידע על קיומה עד לרגע זה), ויורד אל מחצבת הענק של מאיר שפיה (אותה דווקא רואה הקורא הממוצע בכל נסיעה שלו לתל אביב). בדמדומים האחרונים מגיע הכוח למכונית, שממתינה לו בדאגה בואדי מילק ליד מחצבת שפיה, שם הוא פוגש את קבוצת השביליסטים המתחרה שלו - אריאל ומריה לוקס, עוזי וולף, יפתח ניקולאי ואחרים. קטע נהדר קטע 13 - תשאלו את לוקסי!

בשם השביליסטים - ניר רענן ■

את המאמץ. ב"מערת אצבע" עצמה, אמנם לא מעניין יותר מאשר במערת הגמלים שלנו, אבל התצפית מעל המערה מדהימה ביופייה לא רק בגלל הים התיכון הנשקף ממנה, אלא גם בזכות גזעים שרופים ענקיים שנותרו כאן מהשריפה הגדולה של הכרמל, ותורמים את חלקם לנוף הנהדר. חצי שעה הליכה משם, מגיע קטע 13 לחלק התרבותי והאומנותי שלו - **כפר האומנים עין הוד**. פסלים רבים מפוזרים בכפר ומאטים את קצב התקדמותנו, כי ליד כל פסל יפה צריך לעצור, להביט, להצטלם... שפייר וגיל מתרשמים פחות מהחלק האומנותי ורצים קדימה. כאשר שאר הכוח משיג אותם, במטע זיתים עם משטחי דשא נהדרים, מחכה לנו כבר קפה נהדר, השלישי במספרו, למרות שרק שעה עברה מאז הפסקת הקפה האחרונה. כיוון שכל הפסקת קפה בשביל ישראל נמשכת חצי שעה, אנחנו נקלעים ללחץ זמנים מסוים, אבל מי יכול לכעוס על מי שמציע לו קפה שחור כל כך טוב? אחרי הקפה מביאים אותנו סימוני השביל אל הסברס של **כפר מזאר** הנטוש ממלחמת השחרור. **דני בנימין** הזהיר אותנו לפני שבוע שהוא רץ כאן עם המרתוניסטים שלו, ושהם נתקעו בסברס הזה בחסימה בלתי עבירה. לא דובים ולא חסימה! כנראה שבזמן האחרון עברו כאן **אוהד כוכבי** והנהלת שביל ישראל עם מצ'טה, כיסחו את הסברס והכשירו את השביל הלאומי

כשמנהיג יורד מהבמה

מסע הנדודים של בני ישראל במדבר עומד להגיע אל קצו. כל המטרות הושגו: אספסוף של עבדים, שנמלטו ממצרים בעור שיניהם, הופכים לעם: יש להם הנהגה מוכרת, הם הוכיחו עצמם בשדה הקרב, הם קיבלו על עצמם מערכת חוקים המטפלת בכל תחומי החיים. והחשוב ביותר - רובם ככולם, של אלה העומדים עתה

בשערי הארץ המובטחת, הם דור שלא חווה על בשרו את חיי השעבוד במצרים. דור המדבר פינה את מקומו לילידי המדבר - חבר'ה קשוחים, שזופים, גאים, שתמצית חייהם היא הכשרת הגוף והנפש למסע כיבוש והתנחלות בארץ כנען, שממש מולה הם חונים עכשיו ומחכים בקוצר רוח לפקודה הנכספת: "עלה נעלה", או שמא "קדימה הסתער"...

והמנהיג **משה**, שנגזר עליו למסור את ההנהגה ליורשו, עומד להיפרד מהעם. זה (העם) יכנס לארץ הבחירה, וזה (משה) ייאסף אל אבותיו בשערי אותה ארץ, שבע יגון ובודד. כל כך בודד עד כי מקום קבורתו לא נודע... משה מקבל את הדין. נכון, הוא מתחנן, מערער ומנסה

להעביר את רוע הגזירה, אך אינו מבזה את עצמו. הוא מקדיש את כל ספר דברים לפרידה מכובדת מצאן מרעיתו. כמו כל מורה מסור הוא מסכם את "שנת הלימודים" (שנמשכה ארבעים שנה), חוזר על עיקרי החומר הנלמד, ונפרד מעמו בשיעור אחרון (פרשת "האזינו") ובברכת הדרך (פרשת "וזאת הברכה").

אי אפשר שלא לחשוב על המנהיגים שלנו. האם הם ניחנו בגדלות נפש כמשה, בהעבירם את עול השלטון לממשיכיהם?

בן גוריון נאלץ, בעל כורחו, להעביר את ירושת מפא"י

ליריבו **אשכול** (1963). ואז המשיך ונשף בעורפו, ובשנת 1965 עמד בראש רפ"י כנגד המערך (מפא"י +אחדות העבודה).

עשר שנים קודם לכן פרש **בן גוריון** לשדה בוקר, תוך שהוא מעביר (לא בשמחה) את השרביט **למשה שרת**, שהחזיר לו את "הפיקדון" לאחר שנתיים, גם כן, לא בחדווה ועם הרבה משקעים.

גולדה התפטרה מראשות הממשלה באביב 1974, לאחר מחאה ציבורית, למרות שועדת אגרנט חלקה לה שבחים על תפקודה במלחמת יום הכיפורים.

פרס, שמיר, ביבי וברק איבדו את השלטון בבחירות דמוקרטיות.

אשכול, בגין, רבין ושרון ירדו מהבמה הציבורית בשל נסיבות מצערות, וכל מקרה הוא טרגדיה בפני עצמו.

ראש הממשלה הקודם, **אולמרט**, הוא הראשון מבין מנהיגינו בעידן המודרני, שפינה את מקומו בשל שחיתות אישית, שהובילה אותו אל מאחורי סורג ובריח. **בנימין נתניהו**, אלוף ראשי הממשלה בימי כהונה בתפקיד הרם הזה, מרגיש חזק ויציב בתפקיד ונהנה מאמון של ציבור גדול, והשאלה אם הוא יסיים את תפקידו בטרם השלים את שאיפותיו המדיניות (הנסתרות מעיני הציבור...), וכיצד?

משה, מיכלאנג'לו, 1513.

אני חש אמפטיה מסוימת לכל מנהיג שיורד מהבמה בתוקף נסיבות כלשהן, כשהוא משוכנע שעוד כמה

חודשי שלטון והוא מקיים את כל הבטחותיו, שעל גביהן נבחר על ידי העם. גם משה, שנפרד מתפקידו באי רצון ובתחושת תסכול, ראוי בהחלט להערצה ולאהבה שזכה במסורת היהודית. מדוע? כי הוא היה מנהיג אמיתי.

ואם אנו רוצים לקבל מושג איך צריך מנהיג להתנהל - נפתח נא את ספר דברים וננסה להבין מה עובר אצל משה, שיורד מהבמה בעל כורחו, ועושה את זה באחריות, באצילות ובמסירות - כמו מנהיג גדול, כמו משה...

שבת שלום!

הימים שעוד נכוננו לנו / עדית פאנק

הימים שעוד נכוננו לנו
שיהיו נכונים, שיהיו רכונים
שיהיו מעלינו כמו פפות תמרים.

ואנחנו שני המינים, נברך עליהם,
ובין פפות ידינו
ידריכו קשתם כוכבים רחוקים
להביט בנו מתוך הלילות,
ולא נבוש להיות מוארים
בימים.

והאפלה תביא תבונה אל
לילותינו,
ועין תהיה פנו
זבת דמעות רכות
של דבש-פחלב,
ושבעה מינים, פי שבעה מונים
בבגרותו יבשיל לפנו.

סוף פסוק

”הלב הוא כמו גן. ניתן לגדל בו חמלה או תיעוב,
איבה או אהבה. אילו פרחים תבחר לגדל בו?”

- סידהארטה גאוטמה הבודהה

לוח מודעות

מזל טוב
לגיל עטיה
ליום הולדת 150!
מאחלים לך
בריאות ונחת לרוח

**”זה פעם שיר
אהבה”**

ביום שישי ה-16.8,
שעה 21:00, רחבת המוזיאון
כולם מוזמנים
לערב שכולו אהבה...
(קטעי פואטרי סלאם, שירים,
ריקודים ועוד מלא הפתעות)

נשמח לראותכם,
צוות ט"ו באב

מזל טוב
ליהודית ורני ריילינגר
להולדת הבת עומר
לסבים שרי, דויד וראומה
ולכל בני המשפחה המורחבת
שפע ברכות

הולצה אהאליכט
נשמח לקבל מחברים חומר לפרסום
ב"בשער": מאמרים, שיתופים, שירים,
ציטוטים מעוררי השראה, צילומים ועוד.
אנא שלחו לאימייל:
bashaar.hazorea@gmail.com
תודה מראש ☺

תושבי וחברי הזורע היקרים,
ברצוני להודות לכם באופן אישי, על היענותכם
והתגייסותכם חסרת התקדים למחקר המאנים שלנו.
תרומתכם הגדולה קידמה אותנו מאוד לקראת
מטרתנו הסופית - מציאת הבדלים גנטיים
ואפיגנטיים בין מאנים לשאר האוכלוסייה, על מנת
לקדם הזדקנות בריאה אצל כולם.
המפגשים איתכם היו לי נעימים והתרגשתי מאוד
מהנכונות של כולכם לעזור ולהירתם למשימה שלי.
מאחלת לכולכם בריאות מרובה ושתמשיכו לחייך
כפי שחייכתם אלי.

בהוקרה,
דניאל גוטמן,
אוניברסיטת חיפה.

10 שאלות ותשובות עם רחלי שרון

1 זיכרון מעניין מהילדות?

כשהייתי בת 7, בכיתה ב', ישנתי עם צלב מתחת לכרית... באותו הזמן קראתי ספרי ילדים על השואה ורציתי להיות נוצרייה, כדי שהגרמנים לא יתפסו אותי. קשרתי שני מקלות בחוט ושמתו מתחת לכרית. כנראה שזה נתן לי סוג של ביטחון... (על הקשר לנצרות ראו גם את שאלה 8...)

2 מה הדבר האחרון שחיפשת ב"גוגל"?

"היפוך קצב לב": אני סובלת ממה שנקרא "פרפור חדרים", שאומר שהדופק אינו יציב וכתוצאה מכך אני סובלת מקשיי נשימה. לקראת הפרוצדורה של היפוך קצב הלב, התעניינתי מה זה אומר מבחינת סיכונים וכדומה. ראיתי שזה לא נורא וזה קצת הרגיע אותי. בינתיים ביצעו את הפרוצדורה שהביאה לתפקוד טוב של הלב, אבל מה... רק ל-24 שעות ואז הלב חזר לסורו.

3 מהו התחביב הכי משמעותי שלך כיום?

קריאת ספרים. אין לי שעות קבועות. פתאום מתחשק לי ואז אני מתיישבת וקוראת. קוראת לפחות שעה ביום. אוהבת במיוחד רומנים פסיכולוגיים וקוראת עכשיו את הספר "הריפוי של שופנהאואר", אותו כתב פסיכותרפיסט בשם ארווין יאלום.

4 מהו החטא הקטן שלך (ה"גילטי-פלזר")?

קבוקים. נורא אוהבת לאכול קבוקים. אם תפתח את הארון יפלו עליך שקיות של קבוקים. זה התחיל בבוטנים, עבר לפיסטוקים ועכשיו אני בתקופת הקבוקים, עד לשיגעון הבא... "חטא" נוסף הוא שאני משוגעת על טלוויזיה - צופה מרגע שמגיעה הביתה, בעיקר סדרות מתח-פשע ללא סוף, ויש כאן שילוב מנצח בין הטלוויזיה לקבוקים.

5 אם היו נותנים לך שעה - היכן בעולם היית רוצה להיות?

הייתי רוצה לבקר את בני דוד היכן שהוא נמצא. הוא גר בקרוון, מנגן ונודד במרחבי ארצות-הברית. הייתי רוצה לבקר אותו היכן שהוא נמצא, גם אם זה יהיה רק ליום או יומיים, לפני שימשיך בדרכו ואני אהיה לו למעמסה.

6 מהו הפספוס שלך?

מגיל 15 רציתי להיות רופאה. אפילו ד"ר וייס - רופא המשפחה בקיבוץ באותו הזמן - אמר לי כשהייתי נערה שאהיה רופאה... אחר כך רציתי להיות אחות והתחלתי ללמוד את המקצוע, אך זה נקטע כעבור שנה עם מותו של אברהם בעלי. בנעוריי גם רציתי מאוד להיות זמרת [מי לא זוכר את קולה המיוחד של רחלי] אך גם חלום זה נקטע וזאת עקב תאונת דרכים שפגעה לי במיתרי הקול (ראו שאלה מס' 8).

7 משהו שאת שואפת להגשים בעתיד?

יש לי שני דברים שאני בטוחה שאעשה: (1) אכתוב ספר על החיים שלי. כיוון שהחיים שלי כל כך מלאי תהפוכות, אני רוצה לעשות

בהם סדר, בייחוד כדי שילדיי יכירו יותר את קורות חיי המפותלים. אני כותבת כבר קטעים, אך בינתיים הם נשמרים במגירה. (2) טיול מסביב לעולם רק עם עצמי. אני מאמינה שאממש את זה, אם לא מייד עם היציאה לפנסיה אז שנה לאחר מכן. אני אופטימית (יש שיאמרו - ללא תקנה) ולכן אינני חוששת מהתלאות שטיול כזה צופן בחובו.

8 ספרי משהו שלא יודעים עליך.

סיפור א': נולדתי פעמיים! ה"לידה השנייה" התרחשה ב-13.9.1974. יצאנו לטיול של "גפן-רימון" (הקבוצות שלנו במוסד) לכנרת. חיכינו בצד הכביש, בצומת מגידו, לעוד חבר'ה שיגיעו ורכב שסטה מהכביש עלה עלינו. עלי דור ואני נפצענו קשה. הייתי 3 שבועות ללא הכרה וכבר הכינו את הוריי לרע מכול. התאוששתי והייתי צריכה ללמוד הכול מהתחלה, כמו ילדה בת שנתיים - ללכת, לדבר וכדומה. לקח לי יותר משנתיים לחזור לתפקוד מלא, אבל ללא ספק השתיתי מאוד מאז - פיזית ונפשית כאחד. את התאריך אינני מציינת אך דואגת להזכירו ליקיריי כל שנה. **סיפור ב':** ב-1983 היגרתי לארצות הברית, יחד עם בעלי הראשון דון ועם דוד בן השנה וחצי. בתחילת הדרך הייתי תלויה בדון בכל דבר, כי לא הכרתי כלום וכי היה לי את דוד התינוק. בשלב מסוים הגענו לסייטל ושם גרנו במשך כחצי שנה ב"וואן" גדול במגרש חנייה של כנסייה. נעזרנו מאוד בשירותים של הכנסייה ונוצר קשר נפלא בינינו לבין הכומר ומשפחתו. הכומר הביא צליינים לארץ ופגש באימא שלי באחת הנסיעות שלו. ואני - כמעט התנצרת!...

9 תכונה אחת בך שהיית שמחה להיפרד ממנה.

תקדים! הפעם, מי שהייתה שמחה להיפרד מהתכונה של המרואיינת היא הבת, יעלי: אימא יכולה להיות מעופפת לפעמים. אני אומרת לה לא פעם, שהיא יושבת על איזה ענן ולפעמים יורדת לאדמה.

10 משהו שמרגיז אותך ומשהו שאת אוהבת בהזרע?

מרגיז: ממש מרגיז אותי ולא אוהבת את העובדה, שלא מספיק ולא די ברצינות מתייחסים לבנים ולבנות שלנו שחוזרים לקיבוץ. לא יודעים אצלנו לבנות תוכנית שתעודד ותאפשר להם לבנות את עתידם בהזרע. חבל.

אוהבת: אני גרה בבית שנמצא במקום הכי יפה בעולם! ממול לבית יש סוג של בוסתן קטן, מהצד השני למטה זורם לו הוואדי שלנו, מימין ישנו היער וכל הקבוץ משמאל, ויש בביתי שלי המון שקט ושלווה.

תודה לרחלי שרון על גילוי הלב והנכונות לחשוף מעט מעצמה לכולנו.

להתראות בעיתון הבא עם "גיבור" או "גיבורה" נוספים שמוכנים לחשוף בפנינו מעט מרחשי, הרהורי וסודות ליבם. ובינתיים, תחשבו מה אתם הייתם עונים. ראיון: דני נהב